

פָּרֶק ד'

- פְּסוּק א' - הנביא מקונן ואומר, אללי לי (לשון יללה) שאני נביא בתקופה שאין צדיקים. וממשיל זאת במשל, אני חי תקופה שכבר נאספו כל פירות הקיץ, וכמו שנאספו הענבים הגרועים שנקראים עוללות, אינני מוצא בגפן אפילו אשכול ענבים אחד בשביל לאכול, נפשי מתאוה לאכול תאנה שהגיעה זמן בישולה שהיא טובה למאכל, כוונתו לומר שאין שום צדיק.
- פסוק ב' - אבדו כל האנשים החסידים מן הארץ, ואין אדם ישר, כולם עושים מארב כדי לשפוך דם, ואיש את חבירו לוכד ברשתו.
- פסוק ג' - חושבים על הרע שרגילים לעשות בכפיהם כיצד לחזק את הרע, השר מבקש שוחד, והשופט מבקש שישלמו לו את שכרו, הגדול שבהם מדבר לאדם שעוותו את משפטו דברים קשים ששוברים את נפשו, הם הרבו לחטוא עד שנעשו כמו חבל עבה.
- פסוק ד' - הטוב שביניהם דומה לקוץ מכאיב (כחדק), והישר שבהם גרוע מגדר קוצים (מסוכה), לכן יגיע יום שנביאי השקר שנבאו לכם טוב, ביום זה יזכרו להם עוונותיהם וישלמו להם כגמול מעשיהם, יגיע יום בלבול שלא ידעו מה לעשות.
- פסוק ה' - בדור זה אין אדם יכול להאמין לחבירו, אי אפשר לבטוח על השר (אלוף) אע"פ שבדרך כלל מה שמבטיח מקיים, עכשיו הגיע מצב שאינו מקיים הבטחותיו, אפילו מאשתך (שוכבת חיקך) תסתיר דברים שאתה מעוניין שישארו בסוד, כי גם היא תגלה סודותיך.
- פסוק ו' - הגיע מצב, שהבן שמהראוי שיכבד את אביו מגנה אותו (מנבל), בת קמה כנגד אמה לבזותה, כלה קמה כנגד חמותה, גם אנשי ביתו של אדם נעשו לו לאויבים.
- פסוק ז' - אומר הנביא אע"פ שזה מצב הדור אני מצפה לטובות שהבטיח ד', ואני מקוה לאלקים המושיע אותי, שישמע תפילתי כאשר אקרא אליו.
- פסוק ח' - אל תשמחו אויבי (בבל ורומי) במפלתי, כי כבר פעמים רבות נפלתי וקמתי, כך בגלות זו שהיא בבחינת חושך יאיר ד' לי.
- פסוק ט' - בהיותי בגלות אני סובל מזה שד' כועס עלי, ואני מצדיק את הדין, שמגיע לי לפי שחטאתי לד', וכך אמשיך לסבול עד שד' יגמור לריב איתי על עוונותי, ויגמור לתת לי עונש לפי המשפט המגיע לי, ואח"כ יוציא אותי מהגלות שהוא בבחינת חושך לגאולה שהיא בבחינת אור, ואזכה לראות צדקת ד' שיעשה עמי.

פָּרֶק ז'

- פסוק י"א- אויבי יראו כאשר יוציאני ד' לאור, ויתביישו מדבריהם שהיו אומרים לי בגלות איה ד' אלקיכם, ועכשיו עיני תראנה את הנקמה באויבי, ויהיו נרמסים תחת כפות רגלי כמו טיט הנרמס ברחובות.
- פסוק י"א- יגיע היום שבו יחזרו לבנות את כל הגדרות שנפרצו בשעת החורבן, באותו יום יורחק מעם ישראל חוק המס והשעבוד שהטילו עליהם הגוים.
- פסוק י"ב- יגיע זמן של גאולה, ויהיה אור לישראל כאור יום, כל הגוים יבואו לירושלים להכנע תחת ישראל, יבואו מאשור, ומכל ערי המבצר, עד נהר פרת שהוא בגבול א"י, והיושבים ליד הים המערבי, וגם יושבי ההר.
- פסוק י"ג- ארץ הכשדים תיהפך לשממה עם כל יושביה כגמול על מעשיהם הרעים.
- פסוק י"ד- הנביא מבקש מד', הנהג את עמך בנחת כרועה צאן, ושיהיו יכולים לגור בשקט ובבטחון ביער שהוא מקום חיות רעות, וירגישו כאילו הם נמצאים בכרמל שהוא מקום יישוב של אנשים, וירעו במרעה שמן בבשן והגלעד כמו שהיה בימי משה שניתנו לנחלה לראובני ולגדי ולחצי שבט מנשה.
- פסוק ט"ו- משיב הקב"ה, קבלתי תפילתך, וכימי צאת ישראל ממצרים אראה להם גם עכשיו נפלאות.
- פסוק ט"ז- יראו הגוים הצלחת ישראל ויתביישו מזה שגבורתם לא עמדה להם, ישימו ידם על פיהם ולא יוכלו לדבר מרוב תמיהה, ויאטמו אזניהם כאילו הם חרשים, לפי שלא ירצו לשמוע מהצלחת ישראל, כי זה גורם להם עגמת נפש.
- פסוק י"ז- הגוים ישתחוו לישראל על הארץ ויגיע פיהם עד העפר כנחש שאוכל עפר, ירעדו ממה שסגרו את ישראל בבתי כלא, פחדם יהיה גם מד' וגם מישראל.
- פסוק י"ח- הנביא משבח את ד' על כל הטובה שהבטיח לישראל, וכך הוא אומר: אין אנו ראויים לכל הטובה, אך מי כמוך תקיף בחסדו, מוחל עוון, עובר על פשע כאילו אינו רואהו, כל זה יעשה לאותם שישארו בהצלה מחבלי המשיח, גם כשהוא כועס אינו שומר כעסו לעולם, לפי שהוא רוצה לעשות חסד.
- פסוק י"ט- ד' יחזור לרחם עלינו כמאז, יתפוס את עוונותינו בחוזק שלא יקטרגו עלינו, ולא יזכור לנו העוונות כאילו השליך אותם לעומק הים.

פרק ד'

פסוק כ' - תאמת את הבטחתך ליעקב, ופרצת ימה וקדמה צפונה ונגבה וגו', זכור את חסדיו של אברהם, כמו שנשבעת לאבותינו מימי קדם אחרי העקדה כמו שכתוב בי שנשבעתי נאום ד' וגו'.